

T.C.
TEKİRDAĞ
2. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/992
KARAR NO : 2023/660

DAVACI : TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. ZÜHAL SİRKEÇİOĞLU DÖNMEZ

DAVALI : ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

MÜDAHİL : 1- PAKOP PLASTİK İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ
(Davalı)

VEKİLLERİ :

MÜDAHİL : 2- S.S.PAKOP PLASTİK SANAYİ TOPLU İŞ YERİ YAPI
KOOPERATİFİ (Davalı)

VEKİLİ :

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı tarafından, Tekirdağ ili, Ergene ilçesi, Marmaracık mevki, 148/1, 149/1 ve 150/1 no.lu parsellerde bulunan taşınmazlar üzerinde Plastik Sanayiciler Toplu İş Yeri Yapı Kooperatifi'nce yapılması planlanan "PAKOP Plastik İhtisas OSB Bölgesi Yatırımı" projesine yönelik olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca verilen 10.09.2021 tarih ve 6382 no.lu "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu" kararının; hukuka ve mevzuata aykırı olduğu, projenin gerçekleşmesine bölge halkının da karşı olduğu, (Mülga) Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı'nca adı geçen parsellerin tarım dışı amaçla kullanılmasına dair daha evvel alınan (2) kararın Yargı kararları ile iptal edildiği, projeye ait raporda eksiklik, yanlışlık, çelişki ve yetersizlikler bulunduğu, *nitekim*; projenin Türkiye'nin ilk bölgesel yatırım projesi olduğu şeklindeki tespitin gerçeği yansıtmadığı, İzmir-Menemen ve Kocaeli-Gebze'de benzer projelerin gerçekleştirildiği, kurulacak tesis sayısı hususunda farklı rakamlar verildiği, projenin ne kadar zamanda bitirileceğinin net şekilde ortaya konmadığı, işletme safhasında ortaya çıkacak tehlikeli veyahut tehlikesiz atıklara dair bir hesaplama yer verilmediği, yine işletme aşamasında hangi yakıt türlerinin ne miktarda kullanılacağı belirtilmediği, farklı üretim konularının tek bir iş akım şeması ile açıklandığı, ihtiyaç duyulan hammadde miktarı 293.000 ton/yıl olarak yazılmış iken aylık üretim miktarının 48.000 ton/ay olarak belirtildiği, yurt dışından ne kadar hammaddenin getirileceği, bunların hangi limana indirileceği ve bu durumun liman ile OSB arasındaki trafik yükünü ne seviyede etkileyeceği konularına girilmediği, proje aşaması ile işletme aşamasında ne şekilde ve hangi miktarda su kullanılacağı hususunun net şekilde ortaya konmadığı, OSB'de yer alacak işletmelerde proses bacası veya havalandırma bacası olup olmayacağına değinilmediği, işletme safhasındaki atık sular için herhangi bir deşarj noktasının belirlenmediği, keza, raporda yer bulan toprak numune sonuçlarının gerçeğe aykırı olduğu, proje aşamasında oluşacak emisyon ve gürültü için yapılan hesaplamaların da hatalı olduğu, raporda bir trafik etüdünün bulunmamasının yanı sıra ulaşım güzergahının da belirlenmediği, raporda projeye alakasız kopyala-yapıştır bölümlerin bulunduğu, rapor ekinde hammadde ve yardımcı maddelerinin tümü için malzeme güvenlik

T.C.
TEKİRDAĞ
2. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/992
KARAR NO : 2023/660

formlarının bulunmadığı, bu hususlara ek olarak, mezkur projenin; Ergene Havzası Eylem Planı, 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Çevre Düzeni Planı ve 1/25.000 ölçekli Tekirdağ İl Çevre Düzeni Planı'na ve bu planların sahip olduğu ilkelere uyumlu olmadığı, yer altı ve üstü su kaynaklarının yetersizliği düşünüldüğünde bu kaynakların daha da azalmasına ve kirlenmesine yol vereceği, tarım arazilerini ve tarımsal faaliyeti zarara uğratacağından bahisle; iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : *Usul yönünden;* davacı meslek odasının eldeki davayı açmakta meşru, kişisel ve güncel bir menfaatinin bulunmadığı gerekçesiyle davanın ehliyet yönünden reddinin gerektiği, davanın süresinde açılıp açılmadığının re'sen incelenerek, süre aşımının tespiti halinde ise davanın süre aşımından reddinin gerekeceği, *esas yönünden ise;* projenin bölge halkına tanıtımı ve anlatılması için gerekli ilan ve toplantının yapıldığı, ancak bölge halkının bu toplantıya icabet etmediği, projeye ait raporun yeterli seviyede teknik eleman tarafından gerekli hususlara riayet edilerek hazırlandığı, ilgili kurum ve kuruluşlarca projenin gerçekleştirilmesi konusunda olumlu görüşlerde bulunduğu, proje kapsamında kurulacak tesis sayısının, projeye dahil olarak tamamlayıcı sektörlerin varlığı dahilinde değişiklik gösterebileceği, işletme safhasında ortaya çıkacak tehlikeli veyahut tehlikesiz atıkların ne şekilde bertaraf edileceğinin belirlendiği, kaldı ki bu hususların katı prosedürlere tabi olduğu, plastik sektörünün içinde tamamlayıcı alt sektörlerin yer aldığı, dolayısıyla iş akım şemalarının başlıca ana şemalar şeklinde belirlendiği, proje için ihtiyaç duyulan hammadde miktarının 197.000 ton/yıl olarak belirlendiği, projenin gerçekleştirileceği alanda 1/100.000 ölçekli Trakya Alt Bölgesi Çevre Düzeni Planı kapsamında tespiti ve tescili yapılan herhangi bir tabiat varlığının veyahut sit ve koruma bölgesinin bulunmadığı, projenin Ergene Havzası Eylem Planı ile de bir uyumsuzluk göstermediği, proje raporunda yer alan tarım ve toprak analizlerinin projenin gerçekleştirileceği parsellerden alınan numunelere dayandığı, proje ve işletme aşamalarında kullanılacak su miktarının belirlendiği ve bu miktar için yeterli su kaynağının bulunduğu hususunun Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce görüş ve beyan edildiği, atık suların evvela kurulacak arıtma tesisine yönlendirilip akabinde gerekli izinler alınarak ilgili belediyenin kanalizasyon sistemine verileceği, arıtma tesisi ve proje kapsamında faaliyete **başlayacak** işletmenlerin eş **zamanlı** şekilde faaliyete geçeceği, inşaat aşamasında 206 tesisin kurulmasının öngörüldüğü, bu tesislerden ortalama 10 tanesinin birlikte inşa edilebileceğinin hesaplandığı, bu aşamada kullanılacak ekipman sayısının da anılan öngörüye dayalı olarak hesaplandığı, işletme sürecindeki ekipmanlar farklı işletme sahiplerince temin edilip yine onlar tarafından kurulacağından bunların sayısal olarak belirlenmesinin mümkün olmadığı, proje aşamasında oluşacak hafriyat, emisyon ve gürültü için yapılan hesaplamaların doğru olduğu, proje alanına ulaşım için Velimeşe yolunun kullanılacağı, bu yolun halihazırda köy yerleşim yerlerine ulaşım amacıyla kullanıldığı ve seyrek bir trafiğe sahip olduğu, diğer taraftan alternatif olarak TEM otoyoluna doğrudan bağlantı verilmesi için gerekli başvurunun yapılacağı, ÇED olumlu kararının verilmesinin daha sonrasında proje ve işletme safhalarında gerekli denetimlerin yapılmayacağı anlamına gelmediği, mezkur projenin 30.000 kişiye istihdam oluşturacak, 30 milyar TL katma değer getirecek ve 5 milyar TL ihracat hedefi bulunan büyük bir proje olduğu, bu projenin toplum yararına olduğu ve istihdam açısından da bölge halkına fayda sağlayacağı, dava konusu işlemin hukuk ve mevzuat dairesinde tesis edildiği ileri sürülerek; davanın reddinin gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
TEKİRDAĞ
2. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/992
KARAR NO : 2023/660

MÜDAHİL PAKOP PLASTİK İHTİSAS

ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ SAVUNMASI ; Tekirdağ 1. İdare Mahkemesi'nin E.2021/978 sayılı dosyasında 28/01/2022 tarihinde yaptırılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu bilirkişi heyeti tarafından 28/04/2022 tarihli kök bilirkişi raporu ile 17/10/2022 tarihli ek bilirkişi raporu alındığı, 07/06/2023 tarihinde işlemin iptaline karar verildiği, karara karşı davalı Bakanlık ve davalı yanı müdahil Kooperatif tarafından temyiz kanun yoluna başvurulduğu, dosyanın Danıştay'da derdest olduğu, söz konusu temyiz istemlerinde de belirtildiği üzere idari işlemin hukuka uygun olduğu, ÇED olumlu kararının mevzuata ve hukuka uygun olarak alındığı, alanın tarımsal nitelikli ÇED Olumlu kararı alınmasına engel olmadığı, tarım dışı kullanım izni hakkında alınan kararların dava konusu işleme etkisi bulunmadığı öne sürülerek haksız davanın reddi gerektiğinin savunulduğu görüldü.

MÜDAHİL S.S.PAKOP PLASTİK SANAYİ TOPLU

İŞ YERİ YAPI KOOPERATİFİ'NİN SAVUNMASI; İptali istenilen idari işlemin konusu Tekirdağ ili, Ergene ilçesi Kara Mehmet Mahallesi Marmaracık mevkiinde yer alan 148 ada 1 parsel, 149 ada 1 parsel ve 150 ada 1 parsel sayılı toplam alanı 2.743.605,95 m2 olan arazinin mülkiyetinin S.S.PAKOP Plastik Sanayi Toplu İş yeri Yapı Kooperatifi mülkiyetinde olduğu, görülmekte olan (derdest) davada iptali istenen idari işlemin S.S.PAKOP Plastik Sanayi Toplu İş yeri Yapı Kooperatifinin haklarını etkileyebileceğinden müdahale talebinde bulunulduğu savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Tekirdağ 2. İdare Mahkemesi'nce, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 20/A maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek, davalı idarenin süre aşımına ve ehliyete yönelik itirazı yerinde görülmemekle işin esası hakkında gereği görüldü;

Dava; davacı tarafından, Tekirdağ ili, Ergene ilçesi, Karamehmet Mahallesi, Marmaracık Mevkii, 148 ada 1 parsel, 149 ada 1 parsel ve 150 ada 1 parsel sayılı taşınmazlar üzerinde S.S. PAKOP Plastik Sanayi Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi tarafından yapılması planlanan "PAKOP Plastik İhtisas OSB Yatırım Projesi" ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünce tesis edilen 10/09/2021 tarih ve 6382 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 2. maddesinde; "Çevresel Etki Değerlendirmesi: Gerçekleştirilmesi plânlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları... ifade eder." hükmüne, **10. maddesinde,** "Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Çevresel Etki Değerlendirmesine tâbi projeler ve Stratejik Çevresel Değerlendirmeye tâbi plân ve programlar ve konuya ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir." hükmüne yer verilmiştir.

T.C.

TEKİRDAĞ

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/992

KARAR NO : 2023/660

Anılan Kanun maddesine dayanılarak 25/11/2014 günlü, 29186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren **Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin 11.maddesinde;** "1) Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından hazırlanan ÇED Raporu Bakanlığa sunulur. ÇED Raporunun Özel Formatına uygunluğu ve belirlenen çalışma grubunda yer alması gereken meslek uzmanlarınca hazırlanıp hazırlanmadığı hakkındaki inceleme Bakanlık tarafından beş (5) iş günü içinde sonuçlandırılır. ÇED Raporunun Özel Formatına uygun olmadığı ve/veya belirlenen çalışma grubunca hazırlanmadığının anlaşılması halinde, bu hususların yerine getirilmesi için ÇED Raporu iade edilir. İade edilen ÇED raporunun üç (3) ay içinde Bakanlığa sunulmaması veya yapılan düzeltmenin yeterli görülmediği durumda ÇED süreci sonlandırılır.

(2) Bakanlıkça ÇED Raporu Özel Formatına uygun hazırlandığı tespit edilen ÇED Raporu, inceleme ve değerlendirme toplantısının tarihi ve yerini belirten bir yazı ile Komisyon üyelerine gönderilir.

(3) Proje ile ilgili inceleme değerlendirme sürecinin başladığı ve ÇED Raporunun halkın görüşüne açıldığı Bakanlık ve Valilik tarafından anons, askıda ilan, internet vb. şekilde halka duyurulur.

(4) ÇED Raporunu incelemek isteyenler, duyuru tarihinden itibaren rapor nihai edilene kadar raporu inceleyerek proje hakkında Bakanlığa veya Valiliğe görüş bildirebilirler. Valiliğe bildirilen görüşler Bakanlığa iletilir. Bu görüşler Komisyon tarafından dikkate alınır ve Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından ÇED Raporuna yansıtılır." hükmü, **14.maddesinde;** "1) Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED Raporu, halkın görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlık ve/veya Valilik tarafından askıda ilan ve internet aracılığı ile on (10) takvim günü görüşe açılır. Bakanlıkça proje ile ilgili karar alma sürecinde bu görüşler de değerlendirilir. Bakanlık halktan gelen görüşler doğrultusunda, rapor içeriğinde gerekli eksikliklerin tamamlanmasını, ek çalışmalar yapılmasını ya da Komisyonun yeniden toplanmasını isteyebilir. Nihai ÇED Raporu ve eklerinin proje sahibi taahhüdü altında olduğunu belirten taahhüt yazısı ve noter onaylı imza sirküleri beş (5) iş günü içerisinde Bakanlığa sunulur. Kamu kurum/kuruluşlarından imza sirküleri istenmez.

(2) Birinci fıkrada belirtilen belgeler, süresi içerisinde gerekçesi belirtilmeden sunulmaz ise, projenin ÇED süreci sonlandırılır.

(3) Bakanlık, Komisyon çalışmalarını ve halkın görüşlerini dikkate alarak proje için "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararını on (10) iş günü içinde verir ve bu kararı Komisyon üyelerine bildirir. Proje için verilen "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararı Bakanlık ve Valilik tarafından askıda ilan ve internet aracılığı ile halka duyurulur..." hükmü bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Tekirdağ ili, Ergene ilçesi, Karamehmet Mahallesi, Marmaracık Mevkii, 148 ada 1 parsel, 149 ada 1 parsel ve 150 ada 1 parsel sayılı taşınmazlar üzerinde S.S. PAKOP Plastik Sanayi Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi tarafından yapılması planlanan "PAKOP Plastik İhtisas OSB Yatırım Projesi" ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğüne 10/09/2021 tarih ve 6382 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu kararının tesis edilmesi üzerine, söz konusu ÇED olumlu kararının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Uyuşmazlıkta; Tekirdağ 1. İdare Mahkemesi'nin 2021/978 Esas sayılı dosyası ile bakılan davada da iptali istenen, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğüne 10/09/2021 tarih ve 6382 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Olumlu kararının iptali istemiyle açılan davada Tekirdağ 1. İdare Mahkemesince

T.C.

TEKİRDAĞ

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/992

KARAR NO : 2023/660

uyuşmazlıkla ilgili keşif ve bilirkişi raporu aldırılmasına yönelik ara karar alındığı görülmekle Mahkememizin 07.12./2021 tarihli kararı ile "Bekletme Kararı" alınarak Tekirdağ 1. İdare Mahkemesinin 2021/978 Esas sayılı dava dosyasındaki bilirkişi raporunun kendi dava dosyasına sunulmasına dek yargılamanın bekletilmesine karar verildiği, Tekirdağ 1. İdare Mahkemesinin 2021/978 Esas dosyasına 28.01.2022 tarihinde yapılan keşif sonucu 28.04.2022 tarihinde sunulan kök bilirkişi raporu ile 17.10.2022 tarihinde sunulan ek bilirkişi raporlarının incelenmesinde **özetle;** "...Bitkisel Toprak İçin; Arazinin yüzeyinden itibaren ortalama 50 cm kalınlığında bitkisel toprak olduğu kabul edilirse; toplam alan 254,40 ha ise $2.540.000 \text{ m}^2 \times 0,5 \text{ m (h)} = 1.270.000 \text{ m}^3$ yaklaşık bitkisel hafriyat öngörülebildiği, Bitkisel toprağın yoğunluğu 1,6 kabul edildiğinde; $1.270.000 \text{ m}^3 \times 1,6 \text{ ton/m}^3 = 2.032.000 \text{ ton}$ hesaplandığı, Ortalama günde 160 adet kamyon toprak 40 ton taşıma kapasiteli kamyonlarla taşınacağı, Sahadaki çalışmada bitkisel toprak sıyrılarak alınacağı, bitkisel toprak depo alanı olarak belirlenmiş kısımda muhafaza edilerek işletme terk edildikten sonra arazi ıslahı çalışmalarında kullanılacağı belirtilerek, çalışmaya bağlı olarak oluşacak Bitkisel Toprak miktarının Tablo 2'de hesaplandığı anlaşılmaktadır. Tablo 2'de Toplam Hafriyat Miktarı 2.032.000,00 ton, inşaat süresi 75 ay olduğu için Aylık Hafriyat miktarı 27.093,33 ton/ay hesaplandığı, 1 ayda 26 gün çalışılacağı için Günlük Hafriyat miktarı $27.093,33 \text{ ton/ay} \times 1\text{ay}/26\text{gün} = 1.042,05 \text{ ton/gün}$ olarak hesaplanması GEREKTİĞİ, ANCAK, Tablo 2'de Günlük Hafriyat Miktarı 250,49 ton/gün olarak hesaplanarak sonraki buna bağlı toz emisyon hesaplamalarında sonuçlarında hatalar olacağı anlaşılmaktadır. Mesela, 1 gün 24 saat için Saatlik Hafriyat Miktarı $1.042,05 \text{ ton/gün} \times 1 \text{ gün}/24\text{saat} = 43,42 \text{ ton/saat}$ olarak hesaplanması GEREKİRKEN söz konusu rapor'da Saatlik Hafriyat Miktarı 0,401431 ton/saat olarak yazıldığı raporda ki hatalı hesaplanan günlük hafriyat miktarına göre de saatlik hafriyat miktarının $250,49 \text{ ton/gün} \times 1\text{gün}/24 \text{ saat} = 10,43 \text{ ton/saat}$ olarak hesaplanması gerekirdi ki günlük hafriyat miktarı hatalı olduğu için bu hesaplamada hatalı olacağı değerlendirilmektedir.

-Dolayısıyla, Ek-10'da sunulan Raporda ki "Tablo 3 Bitkisel Toprak Sıyırma- Kontrollü Durum Toz Emisyon Değerleri", "Tablo 4 Bitkisel Toprak Sıyırma- Kontrolsüz Durum Toz Emisyon Değerleri"nin de yanlış hesaplanmasına sebep olacağı değerlendirilmektedir. Bu durum Ek-10'daki "Hava Modellemesi Raporu"nun yeniden düzenlenmesi GEREKTİĞİ anlaşılmaktadır.

-Proje Kapsamında Kullanılması Planlanan İş Makinelerinden Kaynaklı Meydana Gelmesi muhtemel emisyonlar, Hesaplanan bu değerler, 03.07.2009 tarihli ve 27277 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği" Ek-2 Tablo 2.1'de verilen "Normal işletme şartlarında ve haftalık iş günlerindeki işletme saatleri için kütleli debiler (baca dışındaki yerlerden)" değerleri ile karşılaştırıldığında, SKHKKY EK-2 Tablo 2.1'de verilen sınır değerlerden Toz sınır değerini 1,44 kg/saat?1kg/saat aşıldığı için hava kirliliği dağılımı modellenmesi yapılırken İş Makinelerinden Kaynaklı meydana gelen toz emisyonunun da Toz modellemesine(Hava Kalitesi Dağılım Modellemesine) dahil edilmesi GEREKTİĞİ anlaşılmaktadır.

-Emisyon Faktörü olarak SKHKKY Ek-12, Tablo 12.6: Toz Emisyonu Kütleli Debi Hesaplamalarında Kullanılacak Emisyon Faktörlerinde belirtilen değerler kullanıldığı, Nihai ÇED Raporunda Tablo 64'de "Modelleme Girdi ve Açıklamaları (Toz emisyonu özet Tablosu)"nda emisyon kaynağı olarak "Bitkisel Toprak Sıyırma" ve "Hafriyat" verildiği, ANCAK, yukarıda yapılan hesaplamalarda Faaliyet esnasında kullanılacak İş Makinelerinden Kaynaklı Meydana Gelmesi muhtemel emisyonlardan toz emisyonunun 1,44kg/saat?1kg/saat sınır değeri aştığından ve Bitkisel Toprak Sıyırma kaynaklı toz emisyonlarının hesaplarının da

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/992

KARAR NO : 2023/660

düzeltilmesinin ardından söz konusu toz emisyonlarının Tablo 64'de "Modelleme Girdi ve Açıklamaları (Toz emisyonu özet Tablosu)"nda emisyon kaynağı olarak yer almasının ardından "Toz Modellemesine (Hava Kalitesi Dağılım Modellemesine) dahil edilmesi GEREKTİĞİ, sonucunun ona göre değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

-Nihai ÇED Raporu 3.7.3 bölümünde; "Sıvı Atıkların Bertaraf Yöntemleri ve Deşarj Edileceği Ortamlar (fosseptik ve/veya arıtma tesisi hesaplamaları, deşarj limitleri, planları ve detay çizimleri, vaziyet planı üzerinde gösterimi, bu konuda alınacak izin belgeleri, arıtma tesisinden çıkan atıksuların nereye deşarj edileceği veya nerede kullanılacağı, arıtma çamurlarının bertarafı, kanalizasyon sisteminin nihai deşarjı (burada gerekli izinler alınmalı, izin belgeleri rapora eklenmelidir)" denilmektedir. ANCAK, Söz konusu Nihai ÇED Raporunda sadece Şekil.83'de ki vaziyet planında Arıtma Tesisinin konumunun gösterildiği, Nihai ÇED Raporu içeriğinde; fosseptik ve/veya arıtma tesisi hesaplamalarının bulunmadığı, planların ve detay çizimlerin bulunmadığı, bu konuda alınacak izin belgelerinin bulunmadığı, arıtma tesisinden çıkan atıksuların nereye deşarj edileceği veya nerede kullanılacağı belirtilmediği, arıtma çamurlarının bertarafı ile ilgili bilgi verilmediği, kanalizasyon sisteminin nihai deşarjı ile ilgili bilginin de bulunmadığı, buradaki gerekli izinlerin alınmadığı, izin belgeleri Nihai ÇED Raporuna rapora eklenmediği, DOLAYISIYLA Sıvı Atıkların Bertaraf Yöntemleri ve Deşarj Edileceği Ortamlar ile ilgili EKSIK İŞLEM yapıldığı değerlendirilmektedir.

-Bu Yönetmeliğin 11. Maddesi 1) bendine göre; Atık listesinde (*) ile işaretlenmiş atıklar tehlikeli atık olduğu, Atık listesinde (A) işaretli atıklar, ek-3/B'de yer alan tehlikeli atık konsantrasyonuna bakılmaksızın tehlikeli atık sınıfına girdiği anlaşılmaktadır. DOLAYISIYLA Nihai ÇED Raporunda yazdığı gibi "Katı, Tehlikesiz Ve İnert Atıklar" olmadığı, Tehlikeli Atık olduğu değerlendirilmektedir.

-Nihai ÇED Raporu içeriğinde; İnşaat ve İşletme aşamasında fosseptik ve/veya arıtma tesisi hesaplamalarının bulunmadığı, planların ve detay çizimlerin bulunmadığı, bu konuda alınacak izin belgelerinin bulunmadığı, arıtma tesisinden çıkan atıksuların nereye deşarj edileceği veya nerede kullanılacağı belirtilmediği, arıtma çamurlarının bertarafı ile ilgili bilgi verilmediği, kanalizasyon sisteminin nihai deşarjı ile ilgili bilginin de bulunmadığı, buradaki gerekli izinlerin alınmadığı, izin belgeleri Nihai ÇED Raporuna rapora eklenmediği, DOLAYISIYLA Sıvı Atıkların Bertaraf Yöntemleri ve Deşarj Edileceği Ortamlar ile ilgili EKSIK İŞLEM yapıldığından yeraltı sularına OLUMSUZ bir etkisi olacağı değerlendirilmektedir.

-ÇED raporunda mevcut olan Ziraat Bilirkişi heyetinin öne sürdüğü sebepler dava konusu taşınmazların tarım dışı kullanılmasına sebebiyet vermemektedir. Çünkü keşif günü yapılan toprak kazılarında dava konusu taşınmazların 90 cm den daha derinliğe sahip, düz- düze yakın, geçirgenliği iyi, drenaj sorunu olmayan işlemeli tarıma uygun I. SINIF MUTLAK TARIM arazisi olduğu tespit edilmiştir. Taşınmazların çevresindeki diğer arazilerde tarımsal faaliyetlerin devam ettiği görülmüştür. Bu nedenlerden dolayı dava konusu taşınmazlar I. SINIF MUTLAK TARIM TOPRAĞIDIR tarım dışı kullanımına uygun olmadığı tespit edilmiştir.

-Sonuç olarak; toprak özellikleri, topoğrafya koşulları, iklim özellikleri, tarımsal bütünlük, biyo çeşitlilik açısından taşınmazların tarım toprağı olarak kullanılması gerektiği, tarım dışına çıkarılabilecek hiçbir kötü özelliğinin bulunmadığı, plastik gibi kirleticiliği olan bir sanayinin bu bölge topraklarına kurulmasının toprağa, havaya, suya, denizlere, çevreye ve insana zararları olarak doğal dengeyi bozacağı için verilen "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu kararının" Ziraat Mühendisliği açısından UYGUN OLMADIĞI,

-2872 sayılı Çevre Kanunu, Yönetmeliği, tebliğ ve İlgili mevzuatlar bakımından yapılan değerlendirmede; ÇED raporunda eksikliklerin bulunduğu, bu eksikliklerin giderilmesi

T.C.

TEKİRDAĞ

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/992

KARAR NO : 2023/660

durumunda çevre açısından sakınca olmayacağı, ancak mevcut haliyle ÇED raporunun Çevre açısından sakıncalı olacağı," değerlendirme ve tespitlerine yer verilmiştir.

Bilirkişi heyeti tarafından tanzim edilen raporların teknik ve bilimsel açıdan yeterli olduğu görülerek, hükme esas alınabilecek nitelikte olduğu anlaşılmıştır.

Öte yandan, Tekirdağ ili, Ergene ilçesi, Karamehmet Mahallesinde ve Saray Ovası büyük ova koruma alanı içerisinde yer alan 148 ada 1 parsel, 149 ada 1 parsel ve 150 ada 1 parsel sayılı taşınmazların tarım dışı amaçla kullanılmasının uygun görülmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün 10/10/2022 tarih ve -6869602 sayılı işleminin iptali istemiyle açılan ve Tekirdağ 1. İdare Mahkemesinin E:2022/951 kaydına tevzi olunan davada, mahallinde yapılan keşif sonrasında bilirkişi heyetince düzenlenen raporu esas alınarak; "...dava konusu alanın I. Sınıf Mutlak Tarım Arazisi olduğu ve 13/03/2017 tarih ve 2017/10001 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile ilan edilen Tekirdağ ili, Saray Ovası büyük ova koruma alanı içerisinde bulunduğu, Tekirdağ il sınırları içinde 14 adet Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunduğu ve bunlardan dava konusu taşınmazların bulunduğu bölgeye yakın civarda bulunan 5 adet OSB'nin doluluk oranlarına bakıldığında yaklaşık olarak yarı yarıya boş olduğu tespiti dikkate alındığında, dava konusu alanın PAKOP Plastik Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması için alternatifi olmayan zaruri bir yer kapsamında değerlendirilemeyeceği, dolayısıyla birinci sınıf mutlak tarım arazisi niteliğindeki dava konusu taşınmazların tarım dışı amaçla kullanım şartlarının mevcut olmadığı" gerekçesiyle 07/06/2023 tarihinde yürütmenin durdurulmasına karar verildiği görülmektedir.

Bu durumda, yukarıda ayrıntıları verilen ve bilirkişi kök ve ek raporlar ile dosya kapsamında mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesi neticesinde; dava konusu alanın I. Sınıf Mutlak Tarım Arazisi olduğu, 13/03/2017 tarih ve 2017/10001 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile ilan edilen Tekirdağ ili, Saray Ovası büyük ova koruma alanı içerisinde bulunduğu, *dava konusu alanın PAKOP Plastik Sanayi İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması için alternatifi olmayan zaruri bir yer kapsamında olmadığı gerekçesiyle taşınmazların tarım dışı amaçla kullanılmasının uygun görülmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün 10/10/2022 tarih ve -6869602 sayılı işleminin Tekirdağ 1. İdare Mahkemesi'nin 07/06/2023 tarih ve E:2022/951 sayılı kararıyla yürütmesinin durdurulmasına karar verildiği, ayrıca Nihai ÇED Raporu içeriğinde inşaat ve işletme aşamasında foseptik ve/veya arıtma tesisi hesaplamalarının bulunmadığı, planların ve detay çizimlerin bulunmadığı, arıtma tesisinden çıkan atıksuların nereye deşarj edileceği veya nerede kullanılacağı belirtilmediği, arıtma çamurlarının bertarafı ile ilgili bilgi verilmediği, kanalizasyon sisteminin nihai deşarjı ile ilgili bilginin de bulunmadığı, dolayısıyla sıvı atıkların bertaraf yöntemleri ve deşarj edileceği ortamlar ile ilgili eksik işlem yapıldığından yeraltı sularına olumsuz bir etkisi olacağı, toz sınır değeri 1,44 kg/saat?1kg/saat aşıldığı için hava kirliliği dağılım modellemesi yapılırken iş makinelerinden kaynaklı meydana gelen toz emisyonunun da toz modellemesine (Hava Kalitesi Dağılım Modellemesine) dahil edilmesi gerektiği, taşınmazların I. Sınıf Mutlak Tarım Arazisi olması, toprak özellikleri, topoğrafya koşulları, iklim özellikleri, tarımsal bütünlük, biyo çeşitlilik açısından taşınmazların tarım toprağı olarak kullanılması gerektiği, tarım dışına çıkarılabilecek hiçbir kötü özelliğinin bulunmadığı, plastik gibi kirleticiliği olan bir sanayinin bu bölge topraklarına kurulmasının toprağı, havaya, suya, denizlere, çevreye ve insana zararları olarak doğal dengeyi bozacağı bilirkişi raporları ile tespit edildiği anlaşıldığından, dava konusu ÇED Olumlu kararında bu hususlar yönünden hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.*

T.C.
TEKİRDAĞ
2. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2021/992
KARAR NO : 2023/660

Açıklanan nedenlerle; **dava konusu işlemin iptaline**, aşağıda dökümü yapılan ve davacı tarafından karşılanan 423,80-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00-TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine, davalı idare yanında davaya katılan müdahiller tarafından yapılan ve aşağıda dökümü yapılan yargılama giderinin müdahiller üzerinde bırakılmasına, bilirkişi ve posta ücreti avansından artan miktarın talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen ilgililere iadesine, 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesi uyarınca kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren **(15) gün** içerisinde **Danıştay** nezdinde **temyiz yolu açık** olmak üzere, 22/09/2023 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

<u>YARGILAMA GİDERLERİ :</u>	
Başvurma Harcı :	59,30 TL
Karar Harcı :	59,30 TL
Y.D. Harcı :	97,70 TL
Vekalet Harcı :	8,50 TL
Posta Gideri :	199,00 TL
TOPLAM :	423,80 TL

<u>YARGILAMA GİDERLERİ(müdahil davalı SS. Pakop Plastik Sanayi Toplu İş Yeri Yapı Koop):</u>	
Başvurma Harcı :	80,70-TL
Vekalet Harcı :	23,00-TL
Posta Gideri :	19,50-TL
TOPLAM :	123,20-TL

<u>YARGILAMA GİDERLERİ (müdahil davalı Pakop Plastik İht.Organize San. Böl.):</u>	
Başvurma Harcı :	179,90-TL
Vekalet Harcı :	25,60-TL
Posta Gideri :	23,00- TL
TOPLAM :	228,50-TL